

КЛАСИФІКАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Стаття присвячена класифікації об'єктів авторського права. Проаналізовані погляди дослідників щодо поділу різних творів на відповідні види, групи. Підкреслено, що об'єкти авторського права знаходяться у постійній динаміці, що обумовлено глобалізацією, розвитком науково-технічного прогресу, соціальних мереж. Встановлено, що для об'єктів авторського права залишається незмінним те, що вони: повинні бути результатом творчої діяльності людини; мати новизну, оригінальність, як притаманні властивості творчості; характеризуватись фіксацією, яка при цьому повинна бути статичною, що ускладнює подальші зміни об'єкту; вільністю від структури змісту, який може бути різноманітним за своїм наповненням; визнаються об'єктами незалежно від факту оприлюднення. Запропоновано авторську класифікацію об'єктів авторського права.

Ключові слова: об'єкт, авторське право, твір, об'єктивна форма, творчість, похідні, оригінальні.

Постановка проблеми. Інтелектуальна власність охоплює три основні групи об'єктів: творчості; науково-технічної та технологічної діяльності; індивідуалізації учасників цивільного обігу, їх товарів та послуг. Кожна групи цих об'єктів мають особливості та головне, що вони знаходяться у постійній динаміці. Таке положення обумовлено глобалізаційним процесами, розвитком науки та техніки, новими напрямками у мистецтві. Як наслідок правознавці стикаються з необхідністю постійного виявлення нових об'єктів права інтелектуальної власності, що у свою чергу вимагає їх наукового дослідження та правової регламентації. Саме такі процеси простежуються в останніх змінах законодавства у сфері інтелектуальної власності, зокрема це стосується і Закону України «Про авторське право і суміжні права» [1]. Аналізуючи норми цього Закону можна стверджувати про розширення переліку об'єктів авторського права, що у свою чергу потребує оновленого підходу до їх дослідження. Одним з аспектів їх наукового пізнання є розроблення нової системи підстав для класифікації об'єктів авторського права.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Варто підкреслити що до характеристики об'єктів авторського права звертались таі дослідники як О. Є. Аврамова, І. І. Ващинець, О. В. Жилінкова, О. О. Одінцова, О. О. Штефан, Р. Б. Шишка, Н. Є. Яркіна, М. М. Яшарова та ін. Незважаючи на їх вклад у розвиток концепції об'єкта авторського права, оновленого дослідження класифікації об'єктів авторського права ними у повному обсягу не запропоновано. Отже, проблематика класифікації об'єктів авторсько-

го права є досить актуальною та нагальною, особливо з точки зору її практичного значення.

Мета статті – дослідити та проаналізувати характеристики та особливості об'єктів авторського права, виокремити їх спільні та відмінні риси, які мають значення для класифікації об'єктів авторського права.

Виклад основного матеріалу. Визначення об'єкту авторського права сформульовано у ст. 3 Закону України «Про авторське право і суміжні права»: об'єктами авторського права є твори у галузі науки, літератури і мистецтва, перелік яких є не вичерпаним [1]. У ч. 3 ст. 433 ЦК України закріплено правило, що авторське право не поширюється на ідеї, процеси, методи діяльності або математичні концепції як такі [2]. О.О. Штефан аналізуючи законодавче визначення твору виокремлює такі його ознаки: творчий характер, об'єктивна форма, незалежність від якості змісту твору та наявності його оприлюднення [3, с. 3, 4]. А. А. Кетрарь, досліджуючи об'єкт авторського права зазначає, що твір як об'єкт авторського права – творчий продукт нематеріального виробництва, проте втілений у річ матеріальну, який має творчий характер, оригінальність, новизну, об'єктивну форму [4, с. 421]. Підкреслимо, що дослідники констатують розширення тлумачення ознак об'єкту авторського права, зокрема О.О. Одінцова, Г. М. Черняк доводять, що особливістю творів в Інтернет є те, що вони були зафіксовані одразу в цифровій формі (3D-дизайн, електронна книга, цифровий запис виконання), при цьому факт існування твору в електронній формі ще

не означає, що його автор має намір розмістити цей твір в Інтернеті [5, с. 92].

О.С. Аврамова, аналізуючи поняття об'єкту авторського права, звертає увагу на його об'єктивну форму та вказує, що об'єктивна форма твору як ознака об'єкта авторського права має подвійне навантаження: вона повинна робити твір доступним для сприйняття третіми особами та забезпечувати можливість відтворення твору цими особами [6, с. 18]. Також на її думку творча діяльність – це процес пошуку форм, технічних прийомів у роботі над твором [7, с. 98]. На думку О. І Харитонової у творі можна виокремити: внутрішню форму (користується правовою охороною та є результатом творчої діяльності і відображає індивідуальність свого творця) та зовнішню (це мова твору зі всіма її словниковими та художніми особливостями) [8, с. 103].

Аналізуючи різні погляди дослідників щодо надання характеристики об'єкту авторського права можна констатувати, що незважаючи на зміни, які виникають внаслідок розвитку нових технологій як з розміщення матеріалу, так і його фіксації для об'єктів авторського права залишається незмінним те, що вони: 1) повинні бути результатом творчої діяльності людини; 2) мати новизну, оригінальність, як притаманні властивості творчості; 3) характеризуватись фіксацією, яка при цьому повинна бути статичною, що ускладнює подальші зміни об'єкту; 4) вільністю від структури змісту, який може бути різноманітним за своїм наповненням; 5) визнаються об'єктами не залежно від факту оприлюднення.

Незважаючи на певну стабільність ознак об'єкту авторського права, його різновиди постійно оновлюються. Загальний перелік об'єктів авторського права встановлено ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [1]. Так існують: 1) літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру; 2) виступи, лекції, промови, проповіді та інші усні твори; 3) комп'ютерні програми; 4) бази даних; 5) музичні твори з текстом і без тексту; 6) драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні та інші твори, створені для сценічного показу, та їх постановки; 7) аудіовізуальні твори; 8) твори образотворчого мистецтва; 9) твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва; 10) фотографічні твори, у тому числі твори, виконані способами, подібними до фотографії; 11) твори ужиткового мистецтва; 12) ілюстрації, карти, плани, креслення, ескізи, пластичні твори, що стосуються географії, геології, топографії, техніки, архітектури та інших сфер діяльності; 13) сценічні обробки творів, придатні для сценічного показу; 14) похідні твори; 15) збірники творів; 16) тексти перекладів; 17) інші твори [1]. Законодавцем було розширено

перелік творів, але не шляхом доповнення ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права», а введенням новітніх термінів у ст. 1 Закону, внаслідок чого перелік об'єктів авторського права було доповнений такими творами як аудіодискрипцією (тифлокоментуванням), карикатурою, пародією та попури. Варто зазначити, що об'єкти авторського права можуть класифікуватися залежно від різних критеріїв. При цьому дослідники виокремлюють види і кожного окремого об'єкту авторського права. Отже, доречним буде приклад таких класифікацій.

У юридичних джерелах вказується, що музичні твори поділяються залежно від: 1) наявності та характеру творчої праці на оригінальні та похідні (створюються шляхом об'єднання елементів оригінальних творів (обробка; перекладення; оркестровка; монтаж; збирання; реставрація); 2) наявності тексту: музичні твори та музичні твори з текстом; 3) жанру (симфонія, опера, балет, оперета, ораторія, кантата, романс, балада, пісня тощо) [6, с. 19]. О. В. Жилінкова пропонує класифікацію музичних творів як об'єктів авторсько-правових відносин за окремими критеріями: 1) залежно від ступеню самостійності музичного твору (первісні, похідні); 2) залежно від можливості виокремлення однорідних елементів музичного твору (подільні, неподільні) [9, с. 5,6].

О. І. Харитонova виокремлює літературні та наукові твори (монографії, дисертації, наукові або технічні звіти, статті, підручники, посібники, лекції, автореферати, реферати тощо; наукові дослідження можна поділити на дві великі групи: фундаментальні та прикладні [8, с.101]. Дійсно, як літературні, так і наукові твори можуть поділятися залежно від жанру та наукові дослідження можна поділити на дві великі групи: фундаментальні та прикладні. І Петренко зазначає, що літературні твори, залежно від об'єктивної форми, поділяються на усні, письмові, електронні [9, с. 43].

Звернемо увагу, що дослідники пропонують класифікацію кінофільмів, як складних об'єктів авторського права залежно від: способу показу: кінофільм (передбачає перегляд у кінотеатрі, у домашніх умовах) та телефільм (трансляція по телебаченню); наявності звукового запису: фільм із звуковим супроводом та фільм без звукового супроводу (зокрема, діафільми); країни створення: національний та іноземний фільм; примірника фільму: оригінал фільму та фільмокопія; мети створення: художній (ігровий) та документальний фільм (неігровий); фінансової підтримки: створений за державним замовленням; створений за приватним замовленням; стадії створення фільму: кінопроект та закінчений у виробництві фільм [10, с. 150]. При цьому наголошено, що важливою особливістю аудіовізуальних (кінематографічних) творів є наяв-

ність великої кількості видів кінематографічних творів [11, с. 24]. З наведеного випливає, що права класифікація кінофільмів, як об'єктів авторського права, потребує ще дослідження.

Враховуючи складну правову природу кінофільмів звернемо увагу, що вони можуть розглядатися як складені твори відповідно до ст. 19 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [1]. У цій статті виокремлені такі складені твори як збірники, енциклопедії, тобто твори які потребують опрацювання упорядником інших творів. Доцільно визначити, що збірники, як об'єкти авторського права, також можуть мати власну класифікацію. Зокрема вони можуть поділятися залежно від: 1) наявності творчого характеру (оригінальні та неоригінальні); 2) об'єктивної форми (письмові, електронні). Необхідно зауважити, що збірники є прикладом так званих «залежних» творів, тобто творів, які створюються лише при наявності певних умов: наявності дозволу автора на включення твору у збірку, відсутності порушення авторських прав інших осіб та запозичення матеріалу з інших творів. До таких, об'єктів також належать музично-драматичні твори, які включають в себе драматичний і музичний твори як єдине ціле, що належать до різних жанрів, а ось самостійними творами є твори хореографії та пантоміми. Хореографічний твір - це композиція руху для танцю на сцені або будь-яка інша об'єднана однією думкою система жестів, створена для виконання. Пантомімою називають твір, що виражає почуття або драматичні дії за допомогою жестів, поз і міміки, не вдаючись до слів [12, с. 61].

Особливість мають такі твори як пародія, попури, карикатура, оскільки відмінністю їх від похідних творів є те, що матеріалом для створення похідних творів може бути будь-який існуючий твір, а для створення карикатур, попури, пародій може використовуватись лише правомірно оприлюднений твір [13, с. 197]. Дійсно, на відміну від збірників, які є також складеними, похідними творами та для яких не потрібна ознака оприлюднення переробленого твору, для таких об'єктів інтелектуальної власності як карикатура, попури та карикатура законодавцем запропонований новітній підхід – можливість створення одного твору залежить від правомірності оприлюднення іншого твору. При цьому, до попури можуть включатись лише уривки творів, а якщо до збірника включені не лише уривки, а і цілі твори, такий збірник вже не буде мати статусу попури [14]. Такий підхід надає можливість запропонувати поділ похідних, складених об'єктів авторського права залежно від характеристик первинного твору обробки: переробки оприлюдненого твору; цілісного твору або уривку.

В цілому, похідні твори мають власну класифікацію. Так, С. І. Поляруш виділяє такі групи похідних

творів: літературні твори, створені на основі існуючих літературних творів – переклади, анотації, коментарі, інші переробки (парафраз, пріквел та сіквел); екранізація та театральна чи телевізійна інсценізація літературних творів – адаптації; складені твори (антології, енциклопедії, словники), обробка фольклору, бази даних, похідні музичні твори – аранжування, обробки, оркестровки, ремікси, клубні версії композицій, семплування; твори, пов'язані з творчістю фанатів за мотивами оригінальних робіт часто з використанням можливостей Інтернету (косплей, фанфікшн, фанарт та інше) [15, с. 27, 28]. Наведена класифікація є влучною та сучасною, оскільки, можна констатувати, що останнім часом відбувається активне розширення видів похідних творів. Таке положення характеризується появою нових цифрових технологій, використанням та поширенням інформації у великій кількості соціальних мереж, можливістю обробки різних об'єктів будь-яким користувачем цифрових технологій. Тобто обробка оригінальних творів стала більш доступною, що сприяє створенню та подальшому поширенню похідних творів серед об'єктів авторського права. Тому необхідно зазначити, що створення похідного твору не може порушувати права та інтереси авторів оригінальних творів, зокрема треба вказувати автора обробленого оригінального твору, назву твору, отримувати дозвіл на використання твору ін. Виходячи з цього можна зробити висновок, що особливої актуальності набуває питання класифікації об'єктів авторського права на оригінальні та похідні. Доречним також було б враховувати це у ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права», зокрема, не шляхом переліку їх серед об'єктів авторського права, а розмежуванням їх на дві групи об'єктів авторського права – оригінальні та похідні.

Проте, можна зробити висновок, що незважаючи на особливу важливість поняття оригінального твору для визначення складених, похідних творів та їх частини у Законі України «Про авторське право і суміжні права» воно відсутнє. Таке положення не відповідає загальносвітовій практиці та відкриває шлях для зловживання суб'єктивними правами при створенні, зокрема, і похідних творів. Оригінальні твори були охарактеризовані Л. Майданик. Дослідниця вказує, що твір вважається оригінальним за умови наявності в ньому особистого інтелектуального (творчого) внеску автора – фізичної особи – в обсязі, достатньому для виникнення охоронюваного законом самостійного об'єкта інтелектуальної власності, презумпція правомірності якого не заперечена судом у встановленому законом порядку [16, с. 36]. Отже, навіть попри існування презумпції творчості у п. 18 постанови Пленуму ВСУ № 5 від 04.06.2010 р.: «Якщо не доведено інше, результат

інтелектуальної діяльності вважається створеним творчою працею», дуже часто виникають судові спори пов'язані із зловживаннями суб'єктивними правами авторів. Зокрема, при вирішенні питання щодо охороноздатності частини твору як об'єкта авторського права необхідним є чітке розуміння того, що саме є оригінальним твором та чи можна оригінальність ототожнювати з творчістю? Ось, наприклад, ВГСУ в постанові від 22.05.2012 р. у справі № 5023/9426/11, визначив, що назва твору «є оригінальною, а саме такою, що визначає творчу самобутність автора, є продуктом його творчої думки і праці та може використовуватись самостійно» [17]. А в 2017 р. ВССУ у справі № 755/12165/15 зробив висновок, що закон зобов'язує суд з'ясувати оригінальність назви у кожному окремому випадку, оскільки оцінка оригінальності є різною по відношенню до творів літератури, художнього мистецтва тощо [18]. Отже, на підставі вищезазначеного можна зробити висновок, що визначення оригінального твору та властивих йому ознак у Законі є важливим з точки зору забезпечення єдиного системного підходу правозастосовної діяльності як для похідних творів так і для частини (назви) твору, проте у разі виникнення спору визначення достатності творчого внеску через призму оригінальності твору є прерогативою суду у кожному конкретному випадку.

На відміну від оригінальних творів похідні твори створюються за допомогою компіляції. Компіляція відрізняється від плагіату тим, що вона вже апіорі задекларована не як новий оригінальний твір. Тобто мова йде про твори (огляди, нарисы, монографії), які потребують залучення великої кількості джерел як оригінального, так і компіляційного характеру (наприклад, в енциклопедичних статтях, біографічній літературі, працях з генеалогії тощо) [19, с. 150].

Таким чином, компіляція є одним із способів створення похідних творів, що передбачає творчий пошук різного матеріалу, його поєднання з певною метою, за відповідною авторською структурою. У цьому разі творчість спрямована на діяльність з обрання та переробки наявного матеріалу.

Узагальнюючи вище викладене, можна запропонувати наступну класифікацію об'єктів авторського права залежно від:

1) творчого характеру твору, об'єкти авторського права можуть поділятися на: оригінальні (створений виключно у вигляді особистого творчого внеску автора, та характеризується творчим результатом) та похідні твори (творчість полягає в пошуку, поєднанні творчих здобутків інших авторів);

2) об'єктивної форми: усні, письмові, електронні;

3) розташування внутрішнього змісту твору: прості (охоплюють структурно один об'єкт) та складні (можуть складатися з різних об'єктів авторського права);

4) характеристик первинного твору обробки: об'єкти цілісної переробки творів та об'єкти часткової переробки (переробки уривків різних творів);

5) фінансової підтримки об'єкти авторського права можуть поділятися на: об'єкти, створені за державним замовленням, створені за приватним замовленням, за власним фінансуванням автору;

6) можливості виокремлення однорідних елементів твору: подільні, неподільні.

Наведена класифікація об'єктів авторського права свідчить про постійну динаміку відносин пов'язаних зі створенням об'єктів авторського права, появу нових форм їх вираження. Тому тематика щодо дослідження об'єктів авторського права, їх класифікація залишається актуальною та потребує подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
3. Штефан О. Поняття об'єкту авторського права та критеріїв його охороноздатності. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2006. № 6. С. 3–8.
4. Кетрарь А. А. Поняття та ознаки об'єкта авторського права. *Актуальні проблеми держави і права*. 2011. Вип. 59. С. 416–422.
5. Одінцова О. О. Об'єкти авторського права в сфері функціонування мережі інтернет / Г. М. Черняк, О. О. Одінцова. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право. 2013. № 2. С. 91–95.
6. Аврамова О. Є. Спадкування прав на музичний твір. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2016. № 4 (88). С. 17–22.
7. Аврамова О. Є. Спадкування та здійснення спадкових авторських прав на літературний твір: привіт від Незнайка. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2015. № 6. С. 97–104.

8. Харитонova О. І. Літературні та наукові твори як об'єкти авторських прав. *Часопис цивілістики*. 2016. Вип. 21. С. 100–104.
9. Жилінкова О. В. Договори в сфері реалізації майнових прав на музичний твір : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. 2007. 22 с.
10. Петренко І. Правова характеристика літературного твору як об'єкта авторського права. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2014. № 6. С. 40–45.
11. Аврамова О. Є. Спадкування прав на кінофільм. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2016. № 65 (89). С. 150–155.
12. Бурлаков С. Ю. Поняття кінематографічного твору як об'єкта авторського прав. *Наукові записки ХЕПУ*. 2005. № 1 (2). С. 18–29.
13. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права. Київ : Ін-т інтел. власн. і права, 2008. 288 с.
14. Яшарова М. М. Окремі питання правового регулювання авторських прав на пародії, карикатури та попури / М. М. Яшарова, М. А. Паламарчук. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 3. С. 197–201.
15. Мисенко О. Попури, як об'єкт авторського права. URL: <https://blog.liga.net/user/amyisenko/article/37786>.
16. Поляруш С. І. Похідні твори: поняття, види та охорона. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Право*. 2018. Вип. 5. С. 27–32.
17. Майданик Л. Поняття оригінальності твору в авторському праві: досвід ЄС, України та інших зарубіжних країн. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 10. С. 32–36.
18. Постанова Вищого господарського суду від 22 травня 2012 р., судова справа № 5023/9426/11. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/24303321>.
19. Ухвала Вищого спеціалізованого суду України від 22 лютого 2017 р., судова справа № 755/12165/15-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/65110735>.
20. Лозинський А.-Л. Р. Компіляція у літературі: форми реалізації та проблема плагіату. *Поліграфія і видавнича справа*. 2015. № 1. С. 149–154.

REFERENCES

1. Pro avtorske pravo i sumizhni prava : Zakon Ukrainy vid 23 hrudnia 1993 r. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> [in Ukrainian].
2. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 16 sichnia 2003 r. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian].
3. Shtefan O. (2006). Poniattia ob'ektu avtorskoho prava ta kryteriiv yoho okhoroноzdatnosti. *Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti - Theory and practice of intellectual property*, 6, 3–8 [in Ukrainian].
4. Ketar A. A. (2011). Poniattia ta oznaky ob'ekta avtorskoho prava. *Aktualni problemy derzhavy i prava – Current issues of state and law. Issue 59*, 416–422 [in Ukrainian].
5. Odintsova O. O. (2013). Ob'ekty avtorskoho prava v sferi funktsionuvannia merezhi internet. H. M. Cherniak, O. O. Odintsova (Ed.). *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyivskyi politekhnichnyi instytut» – Bulletin of the National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute»*. Ser. Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo, 2, 91–95 [in Ukrainian].
6. Avramova O. Ye. (2016). Spadkuvannia prav na muzychnii tvir. *Mala entsyklopediia notariusa – A small encyclopedia of a notary*, 4(88), 17–22 [in Ukrainian].
7. Avramova O. Ye. (2015). Spadkuvannia ta zdiisnennia spadkovykh avtorskykh prav na literaturnyi tvir: pryvit vid Neznaika. *Mala entsyklopediia notariusa – A small encyclopedia of a notary*, 6, 97–104 [in Ukrainian].
8. Kharytonova O. I. (2016). Literaturni ta naukovyi tvory yak ob'ekty avtorskykh prav. *Chasopys tsyvilistyky – Journal of Civilization, Issue 21*, 100–104 [in Ukrainian].
9. Zhylinkova O. V. (2007). Dohovory v sferi realizatsii mainovykh prav na muzychnyi tvir. Candidate's thesis: 12.00.03. Kyiv: Instytut derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho NAN Ukrainy [in Ukrainian].
10. Petrenko I. (2014). Pravova kharakterystyka literaturnoho tvoruv yak ob'ekta avtorskoho prava. *Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti – Theory and practice of intellectual property*, 6, 40–45 [in Ukrainian].
11. Avramova O. Ye. (2016). Spadkuvannia prav na kinofilm. *Mala entsyklopediia notariusa – A small encyclopedia of a notary*, 65 (89), 150–155 [in Ukrainian].
12. Burlakov S. Yu. (2005). Poniattia kinematohrafichnoho tvoruv yak ob'ekta avtorskoho prav. *Naukovi zapysky KhEPU – Scientific notes of HEPU*, 1(2), 18–29 [in Ukrainian].
13. Bondarenko S. V. (2008). Avtorske pravo ta sumizhni prava. Kyiv : In-t intel. vlasn. i prava [in Ukrainian].

14. Yasharova M. M. (2019). Okremi pytannia pravovoho rehuliuвання avtorskykh prav na parodii, karykatyry ta popuri. M. M. Yasharova, M. A. Palamarchuk (Ed.). *Chasopys Kyivskoho universytetu prava - Journal of Kyiv University of Law*, 3, 197–201 [in Ukrainian].
15. Mysenko O. Popuri, yak ob'ekt avtorskoho prava. URL: <https://blog.liga.net/user/amyisenko/article/37786> [in Ukrainian].
16. Poliarush S. I. (2018). Pokhidni tvory: poniattia, vydy ta okhrona. *Naukovi zapysky Tsentralnoukrainskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka – Scientific notes of the Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko. Ser. Pravo, Issue. 5*, 27–32 [in Ukrainian].
17. Maidanyk L. (2018). Poniattia oryhinalnosti tvoriv v avtorskomu pravi: dosvid YeS, Ukrainy ta inshykh zarubizhnykh krain. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo - Entrepreneurship, economy and law*, 10, 32–36 [in Ukrainian].
18. Postanova Vyshchoho hospodarskoho sudu vid 22 travnia 2012 r., sudova sprava № 5023/9426/11. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/24303321>.
19. Ukhvala Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy vid 22 liutoho 2017 r., sudova sprava № 755/12165/15-ts. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/65110735>.
20. Lozynskyi A.-L. R. (2015). Kompiliatsiia u literaturi: formy realizatsii ta problema plahiatu. *Polihrafiia i vydavnycha sprava – Printing and publishing*, 1, 149–154 [in Ukrainian].

МАЛИНОВСКАЯ ИРИНА

кандидат юридических наук, ассистент кафедры гражданского права № 1
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

КЛАССИФИКАЦИЯ ОБЪЕКТОВ АВТОРСКОГО ПРАВА

Статья посвящена классификации объектов авторского права. Проанализированы взгляды исследователей по разделению различных произведений на соответствующие виды, группы. Подчеркнуто, что объекты авторского права находятся в постоянной динамике, что обусловлено глобализацией, развитием научно-технического прогресса, социальных сетей. Установлено, что для объектов авторского права остается неизменным то, что они: должны быть результатом творческой деятельности человека; обладать новизной, оригинальностью, присущими творчеству; характеризоваться фиксацией, которая при этом должна быть статичной, что затрудняет дальнейшие изменения объекта; свободой от структуры содержания, которое может быть разнообразным по своему наполнению; признаются объектами независимо от факта обнародования. Предложена авторская классификация объектов авторского права.

Ключевые слова: объект, авторское право, произведение, объективная форма, творчество, производные, оригинал.

MALINOVSKA IRYNA

Ph.D in Law, Assistant Professor at the Civil Law Department № 1,
Yaroslav Mudryi National Law University

CLASSIFICATION OF COPYRIGHTED OBJECTS

Problem setting. The article is devoted to the classification of copyright objects. Researchers' views on the division of different works into relevant types and groups are analyzed. It is emphasized that copyright objects are in constant dynamics, due to globalization, development of scientific and technological progress, social networks.

Analysis of recent researches and publications. The characteristics of copyright objects were addressed by the same researchers as O.E. Abramov, I.I. Vishchynets, O.V. Zhilinkova, O.O. Odintsova, O.O. Shtefan, R.B. Shishka, N.E. Yarkina, M.M. Yasharova, etc. Despite their contribution to the development of the concept of the object of copyright, an updated study of the classification of copyrighted objects by them is not offered in full.

The purpose. To investigate and analyse the characteristics and features of copyrighted objects, to distinguish their common and distinctive features that are important for the classification of copyrighted objects.

Article's main body. It was established that for the objects of copyright remains unchanged what they are: should be the result of human creative activity; have novelty, originality, as inherent properties of creativity; characterized by

fixation, which at the same time should be static, which complicates further changes to the object; free from the structure of the content, which can be varied in its content; objects regardless of the fact of publication. It is noted that there are changes in the legislation of Ukraine on expanding the list of copyright objects. Separately, the issue of original and derivative works was investigated. Certain feature of composite works. It is noted that the definition of the original work and its inherent features in the Law is important in terms of ensuring a unified systematic approach to law enforcement activities for both derivative works and part (title) of the work. On the basis of the above proposed the following classification of copyright objects: depending on the creative nature of the work, copyright objects may be divided into: original (created exclusively in the form of personal creative contribution of the author) and derivative works (creativity consists in searching, combining the creative achievements of other authors); in the objective form of expression: oral, written, electronic, three-dimensional; according to the criterion of the internal content of the work: simple (covering structurally one object) and complex (may consist of different objects of copyright); depending on the characteristics of the processing of the original work: objects of holistic processing of works and objects of partial processing (processing of excerpts of various works); depending on the nature of financial support, copyright objects may be divided into: objects created on the basis of state order, created on the basis of private orders or financed personally by the author at will; depending on the possibility of distinguishing homogeneous elements of the work into: dividing and indivisible works.

Keywords: object, copyright, work, objective form, creativity, derivatives, original.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Маліновська І. М. Класифікація об'єктів авторського права. *Право та інновації*. 2021. № 3 (35). С. 126–132.